

**UCHWAŁA NR LXVI/539/2024
RADY GMINY TWORÓG**

z dnia 22 stycznia 2024 r.

w sprawie przyjęcia programu osłonowego „Posilek w domu i szkole” w Gminie Tworóg na lata 2024-2028

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.), art.17 ust.1 pkt.3 i 14 oraz art.110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900) uchwala się co następuje:

**Rada Gminy Tworóg
u c h w a ł a**

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji „Program osłonowy „Posilek w domu i szkole” w Gminie Tworóg na lata 2024-2028” zwany dalej „Programem” w brzmieniu stanowiącym załącznik numer 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Tworóg.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2024 roku.

Przewodnicząca Rady Gminy
Tworóg

Beata Czierpka

Załącznik do uchwały Nr LXVI/539/2024

Rady Gminy Tworóg

z dnia 22 stycznia 2024 r.

PROGRAM OSŁONOWY

„POSILEK W DOMU I SZKOLE” W GMINIE TWORÓG

NA LATA 2024-2028

STYCZEŃ 2024 r.

1. Podstawa prawna programu.

Podstawę prawną dla wdrożenia programu stanowią art.17 ust. 2 pkt. 4 oraz art. 110 ust.10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

Program osłonowy w zakresie dożywiania adresowany jest do dzieci i młodzieży pochodzącej z rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Tworóg.

Opracowanie i wdrożenia programu osłonowego w zakresie dożywiania jest jedną z form wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin problemowych, jakie będzie stosowała Gmina Tworóg w związku z wejściem w życie od 1 stycznia 2024 roku uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. 2023 poz. 881)

Uchwała stanowi szczególnie rodzaj procedury opisującej wsparcie finansowe gmin w realizacji zadania „posiłek w domu i szkole”, definiując jednocześnie kryteria jakie muszą spełniać gminy do uzyskania dofinansowania do zadań własnych.

Wymienione w treści uchwały nr 149 Rady Ministrów warunki uznane będą za spełnione jeśli gmina obejmie posiłkiem osoby spełniające warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz spełniające kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art.8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej.

W treści uchwały Rady Ministrów uwzględniono też możliwość finansowania dożywiania dzieci i młodzieży wywodzącej się z rodzin, które nie spełniają kryterium dochodowego określonego w przepisach o pomocy społecznej, o ile gmina uchwali program osłonowy adresowany do tej grupy mieszkańców.

Z uwagi na to, że w Gminie Tworóg od kilku lat udzielana jest pomoc w formie posiłku w domu i szkole również dzieciom z rodzin, w których dochód przekracza ustawowe kryterium i występują szczególnie uzasadnione powody dla zastosowania tego rodzaju wsparcia zasadne jest wdrożenie programu osłonowego w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży.

Program osłonowy w zakresie posiłku w domu i szkole wpisuje się w kierunki zmian społecznych wyznaczone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Tworóg na lata 2018-2026, przyjętej uchwałą nr XLVIII/382/2018 z dnia 13 września 2018r. Rady Gminy w Tworogu. Program jest spójny z celem generalnym zawartym w w/w strategii, który obejmuje „Wspieranie rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży” oraz zgodny z założeniami polityki społecznej na szczeblu powiatu, regionu i kraju.

2. Diagnoza społeczna.

Zgodnie z diagnozą społeczną zawartą w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Tworóg na lata 2018-2026 mieszkańcy borykają się z różnymi problemami społecznymi powodującymi powstawanie różnych dysfunkcji w rodzinach i koniecznością ubiegania się o pomoc. Dochody są niewielkie, co przekłada się na niski poziom życia części mieszkańców. Trudności rodzin potęguje bezrobocie, niezaradność, choroby i niepełnosprawność oraz inne problemy ograniczające dzieciom i młodzieży możliwość prawidłowego rozwoju.

Rodziny doświadczające trudności życiowych korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Problemy dotyczą nie tylko rodzin najuboższych, ale także rodzin posiadających dochody, borykających się z innymi

problemami, które uniemożliwiają zapewnienia stosownych warunków do opieki i wychowania dzieci i młodzieży.

W rodzinach niespełniających kryteriów określonych w przepisach o pomocy społecznej, z których dzieci korzystały z dożywiania na przestrzeni minionych lat obserwowano zróżnicowane problemy, w tym szczególnie:

- a) niepełnosprawność jednego lub obojga rodziców - 4 rodziny,
- b) niepełnosprawność dziecka/i w rodzinie – 6 rodzin,
- c) rodzina niepełna – 7 rodzin,
- d) wielodzietność – 2 rodziny,
- e) trudna sytuacja rodziny – 1 rodzina,
- f) przemoc w rodzinie i uzależnienia – 3 rodziny.

Sporadycznie występowały inne powody uzasadniające konieczność udzielenie wsparcia w formie posiłku w domu i szkole.

W 2023 roku liczba uczniów z rodzin problemowych, które nie spełniały kryteriów określonych ustawą o pomocy społecznej, zakwalifikowanych do posiłku w domu i szkole wynosiła 4 uczniów.

Problemy domowe oraz utrzymująca się liczba dzieci wymagających wsparcia uzasadnia wprowadzenie programu osłonowego w zakresie posiłku w formach stosowanych w szkołach i przedszkolach do stałych działań gminy.

3. Cel programu

Celem programu osłonowego w zakresie posiłku w domu i szkole jest *„Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin problemowych z terenu Gminy Tworóg, nie spełniających kryteriów do dożywiania w myśl przepisów o pomocy społecznej, co najmniej jednego ciepłego posiłku (dania) w ciągu dnia.”*

Wdrożenie programu przyczyni się do osiągnięcia istotnych rezultatów, między innymi:

- 1) poprawy jakości stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- 2) poprawy warunków do rozwoju dzieci i młodzieży,
- 3) utrwalenia właściwych nawyków żywieniowych,
- 4) poprawy sytuacji finansowej rodzin.

Zakłada się, że osiągnięte rezultaty przyczynią się do poprawy warunków życiowych dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach problemowych na terenie gminy.

Dla odzwierciedlenia stopnia realizacji celu programu osłonowego przyjęto następujące wskaźniki:

- 1) rzeczywistą liczbę dzieci i młodzieży objętych posiłkiem,
- 2) koszt dożywiania poniesiony w okresie sprawozdawczym,
- 3) liczbę wydanych posiłków,
- 4) rodzaj posiłku (jednodaniowy, dwudaniowy, itp.),
- 5) średni koszt jednego posiłku,
- 6) udział procentowy dzieci i młodzieży objętej posiłkami w ramach programu osłonowego w stosunku do ogólnej liczby dzieci i młodzieży objętej posiłkiem w gminie /stan z miesiąca poprzedzającego/

Wskaźniki realizacji celu będą monitorowane w trakcie wdrażania programu, co pozwoli na bieżącą ocenę stopnia realizacji programu oraz zakładanych rezultatów.

4. Sposób realizacji i finansowania programu

Program osłonowy obejmujący posiłek w domu i szkole dzieci i młodzieży z rodzin problemowych będzie realizowany poprzez zapewnienie ciepłego posiłku w przedszkolach i szkołach podstawowych na terenie

Gminy Tworóg oraz innych placówkach edukacyjnych, do których uczęszczają dzieci i młodzież z rodzin zamieszkujących na terenie gminy.

Posiłki dla dzieci zapewniane będą przez: stołówki szkolne.

Do udziału w programie mogą być zakwalifikowane dzieci i młodzież, wychowująca się w rodzinach, w których dochód jest wyższy niż określają to przepisy o pomocy społecznej oraz występują szczególne okoliczności uzasadniające udzielenie wsparcia w formie dożywiania, w tym:

- niepełnosprawność,
  - choroba,
  - uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub środków farmakologicznych,
  - przemoc,
  - wielodzietność (wychowywanie trojga i więcej dzieci),
  - rodziny niepełne,
  - sytuacja kryzysowa w rodzinie (śmierć, wypadek lub nagła choroba rodzica),
  - klęska żywiołowa lub ekologicznej (pożar, huragan, powódź itp.)
  - potrzeba ochrony macierzyństwa
- oraz inne uzasadnione sytuacje.

Dzieci i młodzież zgłoszona do udziału w programie zostanie wskazana przez dyrektorów szkół i przedszkoli dyrektorowi ośrodka pomocy społecznej, po wcześniejszym przyjęciu deklaracji dziecka o potrzebie dożywiania lub uzyskaniu informacji o potrzebie dożywiania od wychowawcy klasy, do której uczeń uczęszcza.

Ustala się, że dokumentem potwierdzającym zakwalifikowanie do korzystania z posiłków będzie pismo zawierające imię i nazwisko dziecka, imię i nazwisko rodzica lub opiekuna oraz adres szkoły i klasę. Z kolei do rozliczenia miesięcznie poniesionego wydatku na posiłek przez placówkę oświatową będzie konieczne dołączenie do faktury listy dzieci dożywianych, zawierającą informacje: imię i nazwisko dziecka, ilość wydanych posiłków, koszt posiłku, oznaczenie placówki oraz miesiąca.

Dyrektor szkoły może upoważnić wychowawców lub pedagogów szkolnych do poinformowania rodziców lub opiekunów dzieci zakwalifikowanych do udziału w programie o tym fakcie oraz podjąć z rodziną współpracę, zmierzającą do wyeliminowania lub złagodzenia skutków istniejących w rodzinie problemów, które uzasadniają objęcie dożywianiem.

Zakwalifikowanie dziecka do posiłków w ramach programu nie wymaga wydania decyzji administracyjnej, ani ustalenia sytuacji rodzinnej w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Program osłonowy w zakresie posiłku w domu i szkole finansowany jest ze środków własnych Gminy Tworóg.

Środki na realizację programu lokuje się w rozdziale 85214 § 3110 w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej odpowiednio na rok 2024, 2025, 2026, 2027 i 2028.

Niewykorzystane środki finansowe na realizację Programu pozostają w budżecie GOPS w Tworogu.

5. Monitoring programu

Wdrażanie programu osłonowego w zakresie posiłku będzie systematycznie monitorowane. Monitoring obejmuje następujące wskaźniki:

- 1) rzeczywistą liczbę dzieci i młodzieży objętych dożywianiem,
- 2) koszt dożywiania poniesiony w okresie sprawozdawczym,
- 3) liczbę wydanych posiłków,
- 4) rodzaj posiłku (jednodaniowy, dwudaniowy, itp.)
- 5) średni koszt jednego posiłku,

6) udział procentowy dzieci i młodzieży objętej dożywianiem w ramach programu osłonowego w stosunku do ogólnej liczby dzieci i młodzieży objętej dożywianiem w gminie /stan z miesiąca poprzedzającego/

Raporty z realizacji programu sporządza Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tworogu odpowiedzialny za finansowanie programu w rocznym sprawozdaniu z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tworogu.

W przypadku uzasadnionej potrzeby może nastąpić przedłużenie realizacji programu osłonowego na kolejny rok budżetowy, w trybie przewidzianym dla jego uchwalenia.

Uzasadnienie

Wśród licznych zadań własnych o charakterze obowiązkowym wynikających z ustawy o pomocy społecznej, gmina ma możliwość realizacji programów osłonowych adresowanych do mieszkańców gminy dotkniętych różnymi problemami społecznymi. Możliwość tę wskazuje art. 17 ust.1 pkt. 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej. Dodatkowo wzmacnia tę możliwość zapis zawarty w treści art.110 ust.10 powołanej wyżej ustawy, dając radzie gminy możliwość uchwalenia programów pomocy społecznej, będących wynikiem potrzeb w zakresie pomocy społecznej, przedstawionych przez kierownika ośrodka pomocy społecznej.

Według rozpoznania GOPS jednym z istotnych problemów gmin jest niedożywienie dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół, pochodzącej z rodzin o najniższych dochodach, a także dzieci wywodzących się rodzin problemowych.

Poprawą tego stanu może być objęcie wsparciem w postaci zapewnienia posiłku dla dzieci i młodzieży z rodzin problemowych, co przyczyni się do poprawy stanu zdrowia dzieci oraz zapewnienia odpowiednich warunków prawidłowego rozwoju.

Program osłonowy „Posiłek w domu i szkole” jest narzędziem, które może skutecznie wpłynąć na ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży, co czyni zasadnym przyjęcie niniejszej uchwały.